

Vergaderjaar 1999–2000

26 800 IV

Vaststelling van de begroting van de uitgaven en de ontvangsten van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (IV) voor het jaar 2000

Nr. 4

NOTA NAAR AANLEIDING VAN HET VERSLAG

Ontvangen 11 oktober 1999

De door de commissie voor Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties in het verslag gestelde vragen worden als volgt beantwoord.

Antwoord 1

De regering is voornemens medio december 1999 tijdens een bestuurlijke beleidsdialoog met de regering van de Nederlandse Antillen afspraken te maken over de toekomstige samenwerkingsrelatie zoals weergegeven in de Nota «Toekomst in Samenwerking».

Wat Aruba betreft is met het akkoord tussen Nederland en Aruba op 11 maart jl., reeds een belangrijke aanzet gegeven van de uitvoering van de hoofdpunten van de Nota. Genoemd akkoord behelst onder meer het voornemen over het instellen van een fonds, het aanwijzen van de Aruban Investment Bank als fondsbeheerder en het opstellen van een samenwerkingsprogramma. De uitwerking van de afspraken van 11 maart wordt nu ter hand genomen door een werkgroep onder leiding van oud minister-president mr. B. Biesheuvel.

Of de inhoud van de Nota onderwerp van discussie in de parlementen van de Nederlandse Antillen en van Aruba zal zijn, is de regering niet bekend.

Antwoord 2

Graag verwijs ik u naar het antwoord op vraag 1.

Antwoord 3

Wat Aruba betreft, zal de Aruban Investment Bank met deze rol worden belast. Voor de Nederlandse Antillen wordt naar een geschikte instelling gezocht.

Antwoord 4

Een overheidshuishouding die – naar internationale standaard gemeten – gezond is, is een basisvoorwaarde voor een vernieuwde financiële

verhouding. «Good governance» is noodzakelijk voor een effectieve en efficiënte inzet van de samenwerkingsmiddelen. Een studie van de Wereldbank laat zien dat het effect van ontwikkelingshulp aanzienlijk hoger is en ook beter beklijft in landen met een behoorlijke bestuurskracht. Een gezond financieel-economisch beleid en de kwaliteit van het bestuur zijn daarom voor de regering belangrijke voorwaarden voor het nieuwe samenwerkingsbeleid.

De uitvoering van een aan internationale maatstaven beantwoordend saneringsprogramma is van wezenlijk belang om de effectiviteit van de door Nederland verstrekte hulp te vergroten. Een door het IMF aanbevolen structureel aanpassingsprogramma voldoet aan deze maatstaven. Ook het op 10 juni 1999 door een «commissie van wijzen» gepresenteerde Nationaal Herstelplan biedt uitzicht op het zo noodzakelijke herstel van economie en openbare financiën. De vraag hoe de financieel-economische situatie in de Nederlandse Antillen zich verder zal ontwikkelen wordt in belangrijke mate bepaald door de uitvoering die de regering van de Nederlandse Antillen geeft aan het Nationaal Herstelplan.

De regering is voornemens nog voor het eind van dit jaar overleg te voeren over de uitvoering van de nota «Toekomst in Samenwerking». De Tweede Kamer zal over de uitkomsten van dit overleg worden geïnformeerd. Informatieverstrekking in de Memorie van Toelichting was niet mogelijk omdat het overleg nog niet had plaatsgevonden.

Antwoord 5

In de komende periode zullen doelstellingen en criteria worden opgesteld aan de hand waarvan kan worden beoordeeld of financieringsaanvragen van de Nederlandse Antillen en Aruba inhoudelijk gezien passen binnen de prioritaire sector duurzame economische ontwikkeling.

Wat de Nederlandse Antillen betreft, heeft de regering daarbij als uitgangspunt dat prioriteit gegeven zal worden aan het herstellen van het vertrouwen van de private sector in de Nederlands-Antilliaanse economie. De inbreng van het bedrijfsleven is hierbij cruciaal. Bevordering van de dialoog tussen overheden, bedrijfsleven, sociale partners en maatschappelijke organisaties is wat de regering betreft een belangrijke randvoorwaarde.

De economische ontwikkeling zal verder zoveel mogelijk per eilandgebied afzonderlijk worden bekeken. Daarbij is behoud van natuur en milieu een belangrijke doelstelling. Waar mogelijk zal aansluiting worden gezocht bij de ontwikkelingsplannen van de eilandgebieden zelf.

Wat Aruba betreft zal onder meer bezien moeten worden in hoeverre diversificatie van de Arubaanse economie kan worden bevorderd.

De regering hecht aan een regionale oriëntatie op de ontwikkelingsmogelijkheden van de Nederlandse Antillen en Aruba. De Nederlandse Antillen en Aruba kunnen als springplank dienen voor bedrijven die geïnteresseerd zijn in het Latijns-Amerikaanse continent. Daarnaast zal een vergelijking met andere, economisch succesvolle eilanden in de Caraïbische regio die wat economisch potentieel vergelijkbaar zijn met de Nederlandse Antillen en Aruba, bruikbaar kunnen zijn voor het nader te bepalen beleid inzake duurzame economische ontwikkeling.

Antwoord 6

De studie is nog niet beschikbaar.

Antwoord 7

De onderzoeksvragen die de basis vormen voor het door de OESO uit te voeren onderzoek naar de huidige staat van het Antilliaanse en Arubaanse onderwijs zijn door de Nederlandse Antillen en Aruba in concept geformuleerd. De uitkomsten van de door de OESO uit te voeren analyse worden eind 2000 verwacht.

Antwoord 8

De uitkomsten van de evaluatie naar de resultaten van het samenwerkingsbeleid op het gebied van het onderwijs worden in de eerste helft van het jaar 2000 verwacht.

Antwoord 9

De verantwoordelijkheid voor het beheer van het rechteam ligt vooralsnog bij de Nederlandse minister van Justitie als korpsbeheerder van het Korps landelijke politiediensten. De verantwoordelijkheid voor de operationele inzet van het team ligt bij de respectieve ministers van Justitie van de Nederlandse Antillen en Aruba. Met de Nederlandse minister van Justitie is overeengekomen dat hij zijn verantwoordelijkheid blijft uitoefenen tot het moment van overdracht van het Korps aan de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, voorzien op 1 januari 2000. Met hem ben ik voorts overeengekomen dat wij gezamenlijk de politieke besluitvorming over het team voorbereiden. Hierover wordt thans, mede op basis van de uitkomsten van de werkgroep Piar, tussen de betrokken partijen ambtelijk overleg gevoerd. De aard van de definitieve juridische basis van het team maakt onderdeel uit van die besprekingen. De Antilliaanse regering heeft te kennen gegeven te streven naar een regeling die zo praktisch mogelijk dient te zijn. Mijn uitgangspunt is dat er een deugdelijke en werkbare juridische basis voor het team dient te worden geschapen. De Nederlandse regering streeft ernaar om in het volgend voorjaar tot politieke besluitvorming in Koninkrijksverband te komen.

Antwoord 10

Op ambtelijk niveau bestaat overeenstemming in technische zin over de tekst van de concept-rijkswet.

De evaluatie die op last van de Nederlands-Antilliaanse regering is verricht is de Nederlandse regering niet ter hand gesteld. Eind januari 1999 heeft echter te Den Haag overleg plaatsgevonden met een Nederlands-Antilliaanse delegatie, waarin gesproken is over een mogelijke verbetering van de samenwerking tussen de Kustwacht en de landsdiensten. Inmiddels vindt op regelmatige basis overleg plaats tussen vertegenwoordigers van de Kustwacht en de landsdiensten en verloopt de samenwerking tussen de Kustwacht en de landsdiensten goed.

Antwoord 11

Met de aanvaarding van de landsverordeningen op 22 september 1999 heeft de Nederlands-Antilliaanse regering een aanvang gemaakt met de uitvoering van het Nationaal Herstel plan. De Nederlandse regering heeft hier waardering voor. De thans aanvaarde landsverordeningen beperken zich echter voornamelijk tot inkomstenverhogende maatregelen. De onontbeerlijke substantiële uitgavenverlagende maatregelen, die door de «Commissie van Wijzen» zijn aanbevolen, zijn nog niet in uitvoering genomen. Verlaging van de overheidsuitgaven en deregulerende

maatregelen als flexibilisering van de arbeidsmarkt zijn, naar het oordeel van de Nederlandse regering, van doorslaggevend belang om het vertrouwen van de private sector in de Antilliaanse economie te vergroten.

Antwoord 12

Ik heb in principe ondersteuning als bovenomschreven toegezegd. Een specifiek verzoek daartoe heeft Nederland tot op heden nog niet bereikt. Ter ondersteuning van de wetgevingsactiviteiten, in algemene zin, van het Centraal Bureau voor Juridische en Algemene Zaken (CBJAZ) wordt overigens reeds bijstand verleend ten laste van de samenwerkingsmiddelen. CBJAZ wordt in ieder geval tot oktober 2000 ondersteund door een uitgezonden wetgevingsjurist. Sinds 1996 wordt ook voor incidentele wetgevingsvraagstukken bijstand verleend door middel van de inzet van een of meer wetgevingsjurist(en) vanuit Nederland. Een en ander staat nog los van de omvangrijke juridische bijstand die Nederland verstrekt in het kader van de vernieuwing van de fiscale wetgeving.

Antwoord 13

De commissie rapporteert aan de beide regeringen. Er is tot nu toe eenmaal gerapporteerd, te weten op 25 juni 1999. De commissie zal deze maand, na een verzoek om uitstel van de Nederlands-Antilliaanse regering, weer bij elkaar komen om de voortgang in ogenschouw te nemen en daarover te rapporteren. De ambtelijke rapportages worden ten behoeve van de Antilliaanse – en de Koninkrijksregering opgesteld. Ik ben bereid met de Antilliaanse regering te overleggen en te zoeken naar een vorm van informatieverstrekking aan de respectieve parlementen.

Met het Openbaar Ministerie is een maximale bezetting van 400 personen afgesproken. Door de directeur van de gevangenis wordt de maximumbezetting strikt nageleefd. Alleen in zeer bijzondere gevallen is de directeur bereid in overleg met het Openbaar Ministerie het aantal van 400 (tijdelijk) iets te overschrijden.

Antwoord 14

In april en mei van dit jaar heeft de minister van Justitie van de Nederlandse Antillen twee ministeriële besluiten afgevaardigd waarin de vestigingsregels voor ondernemers en hoger opgeleiden enigszins worden versoepeld.

Hoewel de Commissie Nationaal Herstelplan in haar advies heeft gepleit om Europese Nederlanders (mits beschikkend over voldoende middelen van bestaan en een verklaring van goed gedrag) voor onbepaalde duur toe te laten, heeft de Antilliaanse regering niet overgenomen. De Antilliaanse regering heeft in de Landsverordening die recent met de Staten van de Nederlandse Antillen is besproken aangegeven dat «regelingen worden getroffen in verband met de toelating van ondernemers en werknemers te bevordering van de productieve investeringen in de Nederlandse Antillen en de internationale handel en dienstverlening». Uit de toelichting blijkt dat de Antilliaanse regering op deze wijze een hogere juridische status heeft willen geven aan de eerder getroffen ministeriële besluiten en dat voor de toepassing van de regelingen met name wordt gedacht aan de offshore-sector.

In de contacten met de regering van de Nederlandse Antillen wijst Nederland erop dat verruiming van de vestigingsregels een voorwaarde is

voor de flexibilisering van de arbeidsmarkt. Tevens wordt gememoreerd dat de verruiming van de vestigingsregels voor Europese Nederlanders onderdeel uitmaakt van de aanpak die met de nota Migratie Antilliaanse Jongeren is ingezet en derhalve mee zal spelen bij de evaluatie van de nota in het voorjaar 2000.

De vraag waarom Antillianen niet of slechts in geringe mate naar Aruba migreren is aan de orde geweest in het recente overleg dat minister van Boxtel en ik hebben gevoerd met de Gevolmachtigde Ministers van de Nederlandse Antillen en Aruba. De belangrijkste redenen hiervoor lijken te zijn het gebrek/ontbreken van huisvesting en de culturele verschillen tussen de landen.

Antwoord 15

Over de effecten van de samenwerking op het gebied van de voogdijvoorzieningen tussen Nederland en de Nederlandse Antillen zijn nog geen gegevens bekend.

Met ondertekening van het protocol op 29 maart 1999 door de Ministers van Justitie van Nederland en van de Nederlandse Antillen, is tevens overeengekomen dat de voogdijregeling jaarlijks zal worden geëvalueerd, doch voor het eerst niet eerder dan een half jaar na inwerkingtreding van de regeling. Aangezien de regeling op 1 augustus 1999 in werking is getreden zal eerst op 1 februari 2000 met deze evaluatie worden gestart. Vermeldenswaard is dat zowel de Voogdijraden op de Nederlandse Antillen als de Raad voor de Kinderbescherming in Nederland per 1 augustus met de uitvoering van de voogdijregeling zijn gestart. De ervaringen tot op heden leiden tot de voorlopige conclusie dat het aantal minderjarigen dat na 1 augustus 1999 alleen en onbegeleid naar Nederland vertrekt, zeer beperkt is. De minister voor GSI en de staatssecretaris van BZK zullen later deze maand met de regering van de Nederlandse Antillen spreken over de uitvoering van de afspraken.

Antwoord 16

Het onderzoek naar de effectiviteit van het NGO netwerk in de Nederlandse Antillen en Aruba zal dit jaar worden afgerond. Op basis hiervan zal nieuw beleid worden geformuleerd.

De Kamer zal hierover worden geïnformeerd.

Antwoord 17

Gegevens over herkomst, aard, omvang en waarde van de transporten zijn bij de Nederlandse regering niet bekend.

Antwoord 18

Het Commissievoorstel voor een nieuw LGO-besluit is nog niet verschenen. Naar het zich laat aanzien, zal dit voorstel niet verschijnen voor de begrotingsbehandeling. Zodra het voorstel beschikbaar is, zal de Staatssecretaris van Buitenlandse Zaken u hierover informeren.

Antwoord 19

Ik heb minister-president Römer deze zomer uitgenodigd overleg te openen over het Solidariteitsfonds. Ik ga er vanuit dat er door deze bespreking een nieuwe start gemaakt kan worden met de gezamenlijke verantwoordelijkheid van de Koninkrijkspartners voor het functioneren van het Solidariteitsfonds.

Afhankelijk van de uitkomsten van genoemd overleg zal ik een bespreking arrangeren met de regering van Aruba.

De in de nota «Toekomst in Samenwerking» voorgestelde oplossing om de structurele begrotingssteun aan de kleine eilanden in te schuiven in de nieuwe fondsconstructie, is gekoppeld aan inwerkingtreding van een samenwerkingsfonds in de Nederlandse Antillen. Totdat die constructie kan worden gerealiseerd, zal een andere oplossing gezocht moeten worden voor de problemen van de kleine eilanden.

Een mogelijke aanpak van het probleem is wat de Nederlandse regering betreft in de eerste plaats gekoppeld aan een duidelijk inzicht in de oorzaken van de financiële problemen van de kleine eilanden. Het storten van extra geld zonder een duidelijke grondslag biedt geen duurzame oplossing. Voorgesteld zal worden een gezamenlijk onderzoek uit te voeren naar de begrotingstekorten van de kleine eilanden. Onderwerp van bespreking zal tevens zijn het vaststellen van de begrotingen van de kleine eilanden door de landsregering conform artikel 110 van de ERNA. Nederland heeft een voorkeur voor een onderzoek waarbij de resultaten binnen afzienbare tijd beschikbaar zijn. Als bekend is wat de oorzaken van de problemen zijn, kan vervolgens onderzocht worden welke oplossingen mogelijk zijn.

Antwoord 20

De eilandsraad van Sint Maarten heeft in een motie van 30 oktober 1998 het bestuurscollege van het eilandgebied opgedragen uiterlijk op 31 oktober 1999 een raadplegend referendum te houden over de staatkundige toekomst van Sint Maarten. Eerst op 3 september jl. heeft het bestuurscollege van Sint Maarten zich tot de «Electoral Assistance Division» van de Verenigde Naties gewend met het verzoek om de terbeschikkingstelling van een deskundige op het gebied van referenda. De Verenigde Naties hebben recentelijk laten weten aan dit verzoek tegemoet te willen komen. Vorige week heeft de Sint Maartense gedeputeerde, belast met constitutionele zaken, laten weten dat zij verwacht dat de voorbereiding van een referendum op Sint Maarten circa vier maanden tijd zal vergen. Daarop afgaande is het niet waarschijnlijk dat het referendum nog dit jaar gehouden zal worden.

In een motie van 29 juni 1999 van de eilandsraad van Bonaire is het bestuurscollege opgedragen uiterlijk per 31 december 1999 een referendum over de toekomstige staatkundige structuur van Bonaire te organiseren. De voorbereidingen van het referendum zijn op dit moment evenwel nog niet aangevangen. De samenstelling van de commissie die het referendum moet gaan voorbereiden is nog niet rond. Ook op Bonaire is het onwaarschijnlijk dat er nog dit jaar een referendum gehouden zal kunnen worden.

Antwoord 21

Neen.

Antwoord 22

De voortgangsrapportage over rechtshandhaving en veiligheidsbeleid wordt opgesteld in samenwerking met de meest betrokken Nederlandse departementen namelijk de Ministeries van Defensie en Justitie. Ook met de Antilliaanse en Arubaanse autoriteiten zal over de voortgangsrapportage worden overlegd.

Antwoord 23

Alle projecten die in de voorbereidingsfase of in de uitvoeringsfase verkeren worden thans bezien in het licht van de Nota «Toekomst in Samenwerking». Nadat overeenstemming met de Antilliaanse autoriteiten is bereikt over de daarin gestelde prioriteiten wordt de inzet van de samenwerkingsmiddelen hierop afgestemd. Dit betekent dat projecten die geen prioriteit vormen als regel niet kunnen rekenen op financiering lastens Hoofdstuk IV en dat de Antilliaanse regering hiervoor desgewenst eigen middelen ter beschikking zal moeten stellen.

Antwoord 24

De internationale consultaties zullen plaatsvinden in 2000. De consultaties hebben tot doel inzicht te krijgen in de nieuwste ontwikkelingen op het terrein van internationale samenwerking.

De resultaten van deze consultaties zullen in het najaar van 2000 onderwerp van bespreking zijn tijdens een te organiseren Samenwerkingsconferentie.

Antwoord 25

De regering heeft bij brief van 15 december 1998 het standpunt van de Arubaanse regering over het rapport Biesheuvel ontvangen. Een afschrift van het standpunt zal separaat aan de Tweede Kamer worden toegezonden.

Antwoord 26

Met de Nederlandse Antillen en Aruba zijn beheersafspraken gemaakt. Deze zijn vastgelegd in de samenwerkingsprotocollen. Met de Nederlandse Antillen is in 1987 een protocol van afspraken overeengekomen. In 1992 is een protocol van afspraken met Aruba overeengekomen.

De rapportageverplichtingen die volgen uit de samenwerkingsprotocollen en de specifieke financieringsbrieven worden systematisch vastgelegd in een ondersteunende administratie. Vervolgens vindt een actieve bewaking van de rapportageverplichtingen plaats. De actieve bewaking omvat het tijdig rappelleren van ontbrekende rapportages bij beherende organisaties (veelal de Sector Interne Deskundige), het tijdig initiëren van sanctiemaatregelen, alsmede het tijdig verwerken van ontvangen rapportages.

Op bovengenoemde wijze wordt voorkomen dat nieuwe achterstanden ontstaan.

Antwoord 27

Bij de opstelling van dit artikel is nog geen rekening gehouden met het voornemen van de regering van de Nederlandse Antillen te komen tot een «antillianisering» van de rechterlijke macht. Tot op heden zijn geen concrete voorstellen bekend waaruit blijkt dat het voornemen binnen afzienbare tijd gerealiseerd zal worden.

Antwoord 28

In 1996 is door de Nederlandse regering een pakket steunmaatregelen in het vooruitzicht gesteld, indien de Antilliaanse regering de op dat moment

met het IMF afgesproken maatregelen (vastgelegd in het Structureel Aanpassingsprogramma) zou uitvoeren. Een kredietlijn van f 100 mln maakte hier onderdeel van uit.

Begin 1997 is een overeenkomst opgesteld tussen De Nederlandsche Bank en de Bank van de Nederlandse Antillen waarbij een kredietfaciliteit van 100 mln «stand by» ter beschikking werd gesteld. In de kredietovereenkomst is echter uitdrukkelijk opgenomen dat de kredietfaciliteit pas kan worden aangesproken indien de voorwaarden van het IMF-aanpassingsprogramma in acht worden genomen. Tot op heden is dat niet het geval. Van een feitelijke ter beschikking stellen van de kredietfaciliteit aan de regering van de Nederlandse Antillen is vooralsnog dan ook geen sprake.

Antwoord 29

Graag verwijs ik u naar het antwoord op vraag 1.

Antwoord 30

Er bestaan tal van samenwerkingsverbanden tussen Nederlandse, Nederlands-Antilliaanse en Arubaanse instellingen. Een volledig overzicht van specifieke samenwerkingsverbanden tussen de afzonderlijke eilandgebieden en Nederlandse gemeenten kan ik u niet verstrekken. Dergelijke verbanden kunnen immers tot stand komen zonder betrokkenheid van de rijksoverheid.

Een voorbeeld is de samenwerking tussen diverse diensten van de gemeente Rotterdam en de Nederlandse Antillen. Dit verband strekt zich uit over tal van terreinen, zoals advisering over havenwerkzaamheden, ruimtelijke ontwikkeling en volkshuisvesting, sociaal educatieve/ economische zaken, jeugdbeleid, onderwijs, cultuur en het milieu. De gemeente Eindhoven en de gemeente Apeldoorn werken samen met het eilandgebied Curaçao op het terrein van burgerzaken.

Een andere vorm van samenwerking is die van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) met het landsbestuur en de vijf eilandsbesturen van de Nederlandse Antillen, alsmede het landsbestuur van Aruba. Sinds 1994–1995 zijn de verschillende entiteiten tot een overeenkomst van dienstverlening gekomen met de VNG. Deze overeenkomsten behelzen het feitelijke VNG-lidmaatschap. De entiteiten betalen contributie naar inwonertal en kunnen zich op dezelfde wijze als Nederlandse gemeenten laten adviseren door deskundigen van de VNG.

Antwoord 31

Onderstaand treft u een overzicht aan van de migratie van Antillianen en Arubanen naar Nederland, onderverdeeld naar leeftijd, op basis van Nederlandse CBS-cijfers. Het overzicht is op jaarlijkse basis aangezien het Nederlandse CBS geen halfjaarlijkse cijfers verstrekt. De gegevens over het jaar 1999 hebben betrekking op de periode van januari tot augustus en zijn ontleend aan het Nederlandse Vestigingsregister als gevolg van het feit dat het CBS nog geen gegevens over het lopende jaar kan verstrekken. Overigens betreft het Vestigingsregister haar gegevens uit dezelfde bron als het CBS, zodat vergelijking van de getallen tot op zekere hoogte mogelijk is. Het CBS groepeert de cijfers echter vooralsnog in andere leeftijdscategorieën dan het Vestigingsregister. Derhalve kunnen er tussen de cijfers van het CBS en het Vestigingsregister (beperkte) verschillen ontstaan. Graag verwijs ik u naar bijgevoegde tabel.

Antwoord 32

Een overzicht van de migratiecijfers van Antillianen en Arubanen naar Nederland volgens het Antilliaanse CBS is momenteel nog niet voorhanden. Het overzicht is inmiddels toegezegd en zodra het beschikbaar komt, zal het aan de Tweede Kamer worden gezonden.

Antwoord 33

Graag verwijs ik u naar het antwoord op de vraag 31.

Antwoord 34

In 1999 zijn in totaal 262 uitzendingen voorzien (zie voor een overzicht pagina 33 van 26 800 hoofdstuk IV, nr. 2).

De inzet van de deskundigen vindt hoofdzakelijk plaats op de terreinen Rechtshandhaving en Bestuursondersteuning.

De inzet van deskundigen ten laste van de sector Rechtshandhaving betreft grotendeels politie- en rechersamenwerkingsactiviteiten en het leveren van ondersteuning bij de diverse diensten op Lands- en Eilandsniveau op het gebied van de Rechtshandhaving, waarbij moet worden gedacht aan ondersteuning vanuit Nederland van parket- en gerechtssecretarissen.

Voor de sector Bestuursondersteuning is de inzet met name gericht op zogenaamde «waarborgfuncties» bij de eilandelijke diensten. Het betreft hier voor het merendeel managementfuncties die een structurele bijdrage leveren aan de kwalitatieve versterking van het Antilliaanse en Arubaanse Overheidsapparaat.

Kwantitatief is de inzet van deskundigen het grootst op het terrein van de Overheidsfinanciën. Prioriteiten zijn de ondersteuning van de diverse Landsen Eilandsdiensten van de Belastingdienst en versterking van het (Antilliaanse) Departement van Financiën.

Voor 2000 wordt het aantal uitzendingen geraamd op 197. De daling van het aantal uitzendingen is het gevolg van de behoefte aan Nederlandse en Antilliaanse zijde om de inzet van het instrument Personele Samenwerking te heroverwegen, mede in het licht van de beleidsuitgangspunten zoals neergelegd in de Nota «Toekomst in Samenwerking» (zie ook antwoord op vraag 21 en 35).

Antwoord 35

De uitgezonden adviseurs rapporteren thans aan hun Antilliaanse opdrachtgevers. Thans wordt het instrument van Personele samenwerking gezien tegen de achtergrond van de Nota Toekomst in Samenwerking. In dit kader zal tevens een evaluatie worden uitgevoerd van de belangrijkste programma's die nu op het terrein van de personele samenwerking worden uitgevoerd.

Antwoord 36

Wat is de stand van zaken betreffende de uitvoering van het Arubaanse herstructureringsprogramma? De Arubaanse regering heeft begin juni een derde pakket bezuinigingsmaatregelen aangenomen, nadat de eerste twee bezuinigingspakketten de overheidsuitgaven met Afl. 27 miljoen terugbrachten.

De besparingen omvatten onder andere bezuinigingen op personeels- en opleidingskosten van ambtenaren, op de vrije medische behandeling en op onderstandsuitkeringen. Daarnaast denkt de Arubaanse regering te kunnen besparen door middel van de afstoting van taken. Aan de inkomstenkant worden hogere ontvangsten voorzien door onder meer het

opvoeren van de controle. Daarnaast worden maatregelen voorgesteld om op korte termijn meer liquiditeitsruimte te creëren (o.a. verkoop van bezittingen en de afstoting van de studieleningenportefeuille). De Arubaanse regering verwacht dat hierdoor het financieringstekort in 1999 beperkt zal blijven.

Antwoord 37

Inzake de te bereiken overeenstemming met de regeringen van de Nederlandse Antillen en Aruba wordt verwezen naar de antwoorden op de vragen 1, 2 en 29.

In de Nota Toekomst in Samenwerking wordt het nieuwe Nederlandse beleid ten aanzien van de Nederlandse Antillen en Aruba geschetst. Dit beleid heeft tot doel te komen tot een meer doelmatige en doeltreffende samenwerking en bestrijkt een breed scala aan uit te voeren activiteiten. Een van de belangrijkste voornemens is fondsvorming, waaraan wat de Antillen betreft als voorwaarde «overeenstemming met het IMF» is verbonden.

In afwachting van de voorgenomen fondsvorming is de regering voornemens de huidige samenwerking met de Nederlandse Antillen zoveel mogelijk in te richten conform het beleidskader van de Nota.

In concreto betekent dit dat de samenwerking met de Nederlandse Antillen zich zal richten op de in de Nota aangegeven prioritaire sectoren. In overleg met de regering van de Nederlandse Antillen zullen bestaande verplichtingen in de niet-prioritaire sectoren zoveel mogelijk worden beëindigd, en zullen nieuwe verplichtingen worden aangegaan binnen de prioritaire sectoren. Bij voorkeur zal met integrale samenhangende programma's worden gewerkt.

Tevens zal de samenwerking met de NGO's worden heringericht naar aanleiding van de evaluatie die op dit moment wordt uitgevoerd.

Daarnaast zal in de samenwerking in algemene zin de nadruk worden gelegd op resultaten en doelmatigheid. Dit geldt voor nieuwe, maar ook voor reeds goedgekeurde en in uitvoering zijnde projecten.

Met Aruba wordt er met ingang van 2000 al voor een belangrijk gedeelte uitvoering gegeven aan de inhoud van de Nota. Aruba vervult hierbij een voorbeeldfunctie voor de Nederlandse Antillen.

Antwoord 38

Graag verwijs ik u naar het antwoord op vraag 15.

Antwoord 39

Het eerste proefproject met de inburgering in de Nederlandse Antillen is op 4 oktober 1999 gestart. Dit project wordt officieel geopend op 19 oktober a.s. door minister Van Boxtel.

Antwoord 40

Op dit moment kan geen inzicht gegeven worden in het opleidingsniveau van de Antillianen die zich momenteel in Nederland komen vestigen. Minister Van Boxtel en ik zijn voornemens een onderzoek te laten verrichten naar het opleidingsniveau van deze groep Antillianen. Naar verwachting zullen de uitkomsten van dit onderzoek rond de jaarwisseling beschikbaar zijn. De Kamer zal zo spoedig na het beschikbaar komen van de uitkomsten, hierover nader worden geïnformeerd.

Antwoord 41

De regering beschikt niet over precieze gegevens over de wijze waarop bureaus vanuit Nederland in de Nederlandse Antillen opereren bij werving voor functies in Nederland. Uit de berichtgeving in de pers kan worden opgemaakt dat er in ieder geval verpleegkundigen en bouwvakkers geworven worden.

Bij een krappe arbeidsmarkt, zoals die zich thans in Nederland voordoet, is het niet ongebruikelijk dat er elders gezocht wordt naar geschikte arbeidskrachten. Dat past bij een open economie.

Beperking van de migratiestroom vergt eerst en vooral een succesvol herstelbeleid waardoor de Antillaanse economie weer voldoende werkgelegenheid en groei kan genereren.

Dit onderwerp zal naar verwachting ook ter sprake komen tijdens het komende bezoek dat minister Van Boxtel en ik medio oktober aan de Nederlandse Antillen brengen.

Antwoord 42

Ook al is de economische situatie op de Antillen nu verre van rooskleurig, er bestaan vacatures. Er zijn diverse internetsites waar deze vacatures geadverteerd worden.

In voorkomende gevallen wordt voor vacatures ook in Nederland geworven. Het Antillenhuis en het Arubahuis (voorzover het vacatures in Aruba betreft) bemiddelen daar soms bij. Met de Gevolmachtigde Ministers van de Nederlandse Antillen en van Aruba hebben minister Van Boxtel en ik vastgesteld dat het wenselijk is om in Nederland woonachtige Antillianen en Arubanen meer inzicht te geven in de mogelijkheden om in de West aan de slag te gaan. In dat kader gaan wij na of de arbeidsbureaus in Nederland toegang kunnen krijgen tot informatie over de arbeidsmarkt en de vacatures in de Nederlandse Antillen en Aruba.

Antwoord 43

Graag verwijs ik u naar het antwoord op vraag 14.

Antwoord 44

Graag verwijs ik u naar het antwoord op vraag 16.

Antwoord 45

Graag verwijs ik u naar het antwoord op vraag 19.

Antwoord 46

Het overleg met de regering van de Nederlandse Antillen heeft nog niet plaatsgevonden in afwachting van de prioriteitsstelling in het kader van het bestedingsoverleg.

Antwoord 47

Graag verwijs ik u naar het antwoord op vraag 24.

Antwoord 48

De Arubaanse regering heeft belangrijke stappen gezet op weg naar realisatie van de doelstellingen van het rapport Calidad. Op grond van deze stappen en het positieve oordeel van het IMF over de economische ontwikkeling en de geboekte resultaten inzake de sanering van de overheidsfinanciën, kan, naar het oordeel van de regering, worden overgegaan tot fondsvorming per 1-1-2000.

De regering zal de verdere uitvoering van het rapport Calidad nauwkeurig volgen en betrekken bij de verdere uitwerking van de samenwerkingsrelatie met Aruba. In het jaarlijks op te stellen samenwerkingsprogramma zal aan dit onderwerp nadrukkelijk aandacht worden besteed.

Antwoord 49

Voor de (ver)bouw en reorganisatie van de gevangenis Koraal Specht is door de toenmalige minister voor Nederlands-Antilliaanse en Arubaanse Zaken een Nederlandse bijdrage toegezegd van maximaal f 80 miljoen. Voor de uitvoering van dit project heeft de Antilliaanse regering in 1998 een plan van aanpak vastgesteld dat niet alleen voorzag in een nieuwbouw van de gevangenis maar ook in een reorganisatie. Uitgegaan werd van een traditionele bouw van de gevangenis, die 2½ jaar in beslag zou nemen. De Antilliaanse regering heeft gekozen voor een aanzienlijk kortere bouwtijd, middels prefab. Recent heeft mij een financieringsverzoek bereikt, waaruit blijkt dat de bouwkosten lager uitvallen. De precieze kosten zijn nog niet duidelijk, daarom dient reservering ad f 80 miljoen vooralsnog gehandhaafd te blijven.

Nederland pleegt niet bij te dragen aan de exploitatie en onderhoud van gebouwen, omdat zulks reguliere uitgaven zijn die ten laste van de Antilliaanse begroting dienen te komen. De Rijksministerraad heeft op 19 maart 1999 de lijst van maatregelen die op korte termijn gerealiseerd dienden te worden ter verbetering van de situatie in de Koraal Spechtgevangenis besproken. Indien de Nederlands-Antilliaanse regering financiering vraagt voor onderwerpen die voorkomen op deze lijst, zal ik dat verzoek in beginsel honoreren.

Antwoord 50

Graag verwijs ik u naar het antwoord op vraag 36.

Antwoord 51

De regering heeft ervoor gekozen om de samenwerkingsmiddelen in te zetten op die beleidsterreinen die voorwaardenscheppend zijn voor de zelfredzaamheid van de Nederlandse Antillen en Aruba. De regering heeft hierbij aansluiting gezocht bij de internationale visie op steunverlening aan (ontwikkelings)landen. De kwaliteit van bestuur, duurzame economische ontwikkeling en onderwijs zijn beleidsterreinen die de basis vormen voor de ontwikkeling van een land op de middellange en lange termijn. Het inzetten van de samenwerkingsmiddelen op een groot aantal terreinen leidt tot versnippering en heeft een inefficiënt gebruik van de samenwerkingsmiddelen tot gevolg.

De beleidsintensivering die door de regering in de nota Migratie Antilliaanse Jongeren op de terreinen onderwijs en jeugd- en jongerenbeleid zijn aangekondigd, zullen onderdeel uitmaken van het samenwerkingsbeleid dat op onderwijsterrein zal worden ontwikkeld.

Antwoord 52

Graag verwijs ik u naar het antwoord op vraag 4.

Antwoord 53

Graag verwijs ik u naar het antwoord op vraag 41.

Antwoord 54

Eind 1998 is er door de stichting SPLIKA*), gevestigd in Den Haag, in samenwerking met de stichting Voor Taalplanning, gevestigd op Curaçao, een leergang Papiaments voor het eerste leerjaar voortgezet onderwijs ontwikkeld. Deze leergang kan zowel worden toegepast in Nederland als op de Antillen: er is een differentiatie aangebracht voor beide doelgroepen. Begin dit jaar is er door OC&W groen licht gegeven om ook een leergang voor het tweede leerjaar te ontwikkelen. De ontwikkelde leermethoden zijn nog niet in het onderwijs ingevoerd. Mede op basis van de ervaringen die uit de praktijk naar voren zullen komen, zal door OC&W besloten worden of het Papiaments een eindexamenvak in Nederland zou kunnen worden.

Antwoord 55

In de week van 3 oktober 1999 vond tussen de onderhandelingsdelegaties van het Koninkrijk en de VS de eerste onderhandelingsronde plaats over het verdrag inzake de vestiging van Forward Operating Locations met een langere looptijd. Gestreefd wordt de onderhandelingen voor het einde van dit jaar af te ronden.

Antwoord 56

Het tijdelijke verdrag, zoals dat gesloten is tussen de VS en het Koninkrijk, beperkt uitdrukkelijk de activiteiten van de VS vanaf de FOL's tot drugsbestrijdingsoperaties. Dit wordt ook met het definitieve verdrag beoogd.

Antwoord 57

Graag verwijs ik u naar het antwoord op vraag 19.

Antwoord 58

Herziening van de verhouding tussen Land en eilanden binnen het verband van de Nederlandse Antillen biedt meer perspectief op spoedige verbetering van de bestuurlijke situatie dan een discussie over de toekomst van het Statuut. Zo'n discussie zou de aandacht afleiden van de urgente vraagstukken die op dit moment moeten worden opgelost. De onvrede van met name Sint Maarten is voor een belangrijk deel terug te voeren op onvrede met de financiële relatie tussen Land en eilandgebied en de financieel-economische situatie in de Nederlandse Antillen. Er dient voor te worden gewaakt dat de discussies in de Antillen over de maatregelen die moeten worden genomen om uit de huidige economische problemen te komen, verschuiven van het financieel-economisch vraagstuk naar de staatkundige verhoudingen tussen de landen van het Koninkrijk.

De minister van BZK heeft tijdens zijn bezoek in juli het standpunt van de regering toegelicht, dat Nederland geen status aparte van één of meer eilanden van de Nederlandse Antillen wenst, maar het verband van het land Nederlandse Antillen wenst te behouden. Om recht te doen aan de wens van de eilandgebieden voor de vergroting van de autonomie, is het

wel nodig dat fundamenteel wordt nagedacht over de institutionele verhoudingen binnen de Nederlandse Antillen. Dit is evenwel allereerst een zaak van de Nederlandse Antillen zelf. De Nederlandse regering is bereid tot een actieve dialoog over herstructurering van de Nederlandse Antillen.

De Staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,
G. M. de Vries

Bijlage bij vraag 31

Jaar	Leeftijdscategorie ¹	Aantal personen	Land van herkomst
1996	0-19 jaar	1 443	Nederlandse Antillen
1996	15-24 jaar	1 301	Nederlandse Antillen
1996	0-85+ jaar	3 736	Nederlandse Antillen
1997	0-19 jaar	1 759	Nederlandse Antillen
1997	15-24 jaar	1 489	Nederlandse Antillen
1997	0-85+ jaar	4 594	Nederlandse Antillen
1998	0-19 jaar	2 808	Nederlandse Antillen
1998	15-24 jaar	2 327	Nederlandse Antillen
1998	0-85+ jaar	7 252	Nederlandse Antillen
1999	0-18 jaar	1 306	Nederlandse Antillen
1999	16-25 jaar	1 032	Nederlandse Antillen
1999	0-85+ jaar	4 051	Nederlandse Antillen

Jaar	Leeftijdscategorie ²	Aantal personen	Land van herkomst
1996	0-19 jaar	74	Aruba
1996	15-24 jaar	9	Aruba
1996	0-85+ jaar	81	Aruba
1997	0-19 jaar	119	Aruba
1997	15-24 jaar	1	Aruba
1997	0-85+ jaar	120	Aruba
1998	0-19 jaar	148	Aruba
1998	15-24 jaar	0	Aruba
1998	0-85+ jaar	149	Aruba
1999	0-18 jaar	niet bekend	Aruba
1999	16-25 jaar	niet bekend	Aruba
1999	0-85+ jaar	niet bekend	Aruba

¹ Leeftijdscategorieën op basis van de Nederlandse CBS-indeling.

² Leeftijdscategorieën op basis van de Nederlandse CBS-indeling.